

๕๕ พระราชดำรัสตอบ

พวกนักเรียนในกรุงเทพฯ ที่พลับพลาที่องส์นามหลวง

เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม วันโกสินทรศก ๑๑๖

(พ.ศ. ๒๔๔๐)

นักเรียนทั้งหลาย เรามีความสบายใจที่ได้เห็นพวกเจ้าทั้งปวงมา
พร้อมกันเฉพาะหน้าเราเวลานี้ แลชอบใจที่เจ้าทั้งหลายได้แสดงความ
พอใจต่อตัวเรา แลพระราชินี เราชอบใจในถ้อยคำที่ได้แสดงความ
ปรารถนาอันดี ต่อเราทั้งสองนั้น เราขอกล่าวต่อไปในการที่เราได้ ไปแล้ว
ยังที่เจ้าเรียนทั้งหลายในประเทศยุโรปบางแห่ง ที่เป็นสำคัญอันชาวเรา
รู้จักอยู่โดยมาก คือวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เมืองออกซเฟตต์ แลโรงเรียนที่ฮาโร
แลอีกอันเป็นต้น ถึงว่าเวลาที่เราได้ ไปเห็นนั้นน้อย แลเป็นที่วิทยาลัย
หยุดเรียน แต่เราได้เห็นแลได้ ได้ส่วนการเรียนทั้งปวง ตามซึ่งผู้ ที่ไปแต่
ขณะเดียวเช่นเรา พอที่จะคิดเห็นตามความที่เป็นอยู่อย่างไรได้ แลทั้งได้
ตรวจตราเห็นบรรดาเด็กเรียนทั้งหลายของเรา ที่ได้ ไปเรียนอยู่ในประเทศ
ยุโรป ทำให้เรากำหนดใจได้อย่างหนึ่ง ว่าการเจ้าเรียนเพื่อจะให้พอ
แก่ประโยชน์การงานทั้งปวงในเมืองเรา ไม่ใช่สำคัญอยู่แต่ผู้ ที่ไปเรียน
ประเทศยุโรปนั้นเลย เพราะเหตุว่าทางเจ้าเรียนของเราในเมืองต่าง

ประเทศนั้น บางทีมากเกินไปกว่าความต้องการ หรือไม่ตรงต่อความต้องการในเมืองเรา แต่ค่าเล่าเรียนนั้นแพงกว่าในเมืองเราเป็นอย่างมาก ไม่พีกกล่าวถึงผู้ที่ไม่มีความอดุ่ค่าหะเล่าเรียนนั้นเลย แต่เพียงผู้ซึ่งไม่มีความรู้ ในภาษาของตัวเองเลยในเบื้องต้นแตกทอดกระเดี้ย คงหน้าเรียนเอาแบบฝรั่งแท้ บางทีเป็นเหตุให้เสียเวลาแตกัดบมาทำไม่ได้สดวกทันที เพราะไม่รู้ภาษาของตัวเองชัดเจน แต่ไม่รู้ประเพณีบ้านเมืองของตัวเองอย่างไร นักเรียนบางคนได้ ตมภาษาไทยที่เคี้ยว เพราะฉนั้นเราจึงได้ตักเตือนนักเรียนเหล่านั้นว่า ให้ฟังนึกในใจไว้ว่าเราไม่ได้มาเรียนจะเป็นฝรั่ง เราเรียนเพื่อจะเป็นคนไทยที่มีความรู้ลุ่มอดด้วยฝรั่ง เมืองเราเวลานี้ต้องการคนที่มีความรู้ ที่จะรับราชการในหน้าที่ต่าง ๆ แต่ประกอบการต่าง ๆ ทั่วไปเป็นอย่างมาก เพื่อให้การปกครองบ้านเมืองเป็นผลดำเร็วแท้จริง แต่ให้ชาติเราเจริญด้วยทรัพย์สินสมบัติ แดวิชาความรู้แตการช่าง เพื่องพุงแพ้วหลายลุ่มอดเหมือนชาติอื่น การเรียนจึงเป็นข้อสำคัญในความเจริญของบ้านเมืองเป็นอย่างมาก แต่เป็นการพันก่าถึงที่เราจะคิดส่งนักเรียนไปเล่าเรียนในประเทศยุโรปให้มากตามความต้องการ แต่เป็นการไม่แน่เตยแท้จริงว่าคนที่ไปเรียนในยุโรปแล้ว จะดีกว่าคนที่เรียนประเทศในเมืองเราไปทั่วทุกคน แต่เราต้องยอมรับว่าผู้ซึ่งมีลุ่มอดปัญญาแลมีความอดุ่ค่าหะ แต่ไม่ได้ละเตยภาษาของตัวเอง คงจะดีกว่าที่จะเล่าเรียนอยู่แต่ในเมืองเรา เพราะท่าทางที่จะได้รู้ได้เห็น แลผู้ที่จะสอนหาได้ง่ายสดวกกว่า เพราะฉนั้นเราขอกล่าววว่าผู้ที่มีความรู้แต่ชวในเมืองเราเองก็ดี หรือเรียน

ภาษาต่างประเทศด้วยในเมืองเราเองก็ดี มชนก็คนนับว่าเป็นผล
 ประโยชน์อันหนึ่งเกิดขึ้นแก่บ้านเมืองแห่งชาติของเรามีมากน้อย เพราะฉนั้น
 ควรที่เจ้าทั้งหลายจะทำตนให้เป็นผู้ที่มีราคาด้วยความรู้ เป็นประโยชน์
 เกิดขึ้นแก่บ้านเมืองซึ่งเจ้าทั้งหลายได้เกิดแล้ว ไม่ควรจะมีความท้อถอยใจ
 ในการเล่าเรียนภาษาของตัวเองก็ดี ภาษาต่างประเทศก็ดี ในเมืองเราๆได้
 คิดอยู่ที่จะอุดหนุนการเล่าเรียนในเมืองเราซึ่งเห็นว่าเป็นเค้ามืดสำคัญ ของ
 ความมั่นคงของพระราชอาณาจักร ดังเช่นกล่าวมาแล้ว นักเรียน
 ผู้ใดที่มีความรู้แต่ความด่ามารถ ไม่ว่าชาติตระกูลอย่างไร คงจะได้รับ
 ความอุดหนุนของเรา ให้ความรู้ตามสมควรแก่ปัญญาของตน แต่ได้รับ
 ผลอันเกิดแต่ความรู้นั้นโดยไม่มีที่เดือดที่แวน เพราะฉนั้นขอให้นักเรียน
 ทั้งหลายอย่าหะเล่เรียนด้วยความรำเริงใจทวักทุกคนเถิด

